

ΑΙΜΑΤΩΜΕΝΕΣ ΣΕΛΙΔΕΣ ΤΗΣ ΡΩΣΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

ΟΙ ΔΘΛΟΙ ΤΟΥ ΨΕΥΔΟ-ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

Ἴδεν ὁ Τρομερὸς στὸ μοναστήρι. Οἱ διάβολοι του. Κωδωνοκρύστης ἀπὸ ἀνισθετοπία. Ό πολὺς Γοδουνώφ. Ἡ δειλοφονία τοῦ Τσάρεβιτς Δημητρίου. Ο Γερεσίνωφ στὸ δέρμα. «Σπου ἐμφανίζεται ὁ Ψευδε-Δημήτριος. Βίος, πολιτεία, καὶ δρασίς τοῦ τυχοδιάκτονο μοναχοῦ. Πάσι ἔγινε αὐτοκράτορας. Τὸ οἰκτρό τέλος τοῦ κτλ. κτλ.

Ο Τσάρος Ιβάν δόθηκε στον θρόνον τον πρωτότοκο για τον εγκαταλείψει τὰ ἔγκοσμα, δηριστὸν διάδοχον τὸν θρόνον τὸν πρωτότοκο για τὸν, τὸν Πατριάρχην.¹⁴ Ήστερα, ἀποτρέψθηκε σ' ἑνὶ μανστῆρι, ἀλλὰζες δονομα, ἔγεινε Ἰωνᾶς, καὶ περιστὴ τῇ ζωῇ του ἐν προσευχῇ καὶ μετανοίᾳ, ζητῶντας ἄπ' τὸ Θεόν συγχώρεση γιὰ τὸ ἀκατανομαστὰ δογμα, που είλεγε διαπράξει κατά τὸ διάστημα τῆς βασιλείας του. Πέθανε δὲ τὴν 19 Μαρτίου 1584.

‘Ο Φεοντάρ Α’ δέν είχε ούτε τὴν ἀποφασιστήτη σύτε και
τὴν οὐδηρή πυγμή του πατέρα του. ‘Αδιαρρούσε γάρ τις ὑπόθε-
σις του Κράτους του, καὶ ή μόνη του ἐσχόλιά ήταν νὰ γινονά-
δε’ τὸ πρᾶτον ὃ τὸ βράδυ στὶς διάφορες ἐκκλησίαις, ε’ ἀνεβαίνε-
στὸ καμπαναρό τὸ καὶ χτυπάτι τὰς κομπάνες!... ‘Ἐναὶ εἰδός μανο-
μανίας κι’ αὐτή! ’Εννοεῖται τῷρα πώς πολλοὶ επιτήδειοι και φιλόδο-
ξοι αὐλικοί, πέροντες τῆς ἡδός αἱ τὴν ἀδιμορφία αὐτή τοῦ Τσάρον-
κοιταῖσαν μὲ κάθε τρόπο τὸ πῶς νὰ ἐπωφεληθῶν τὶς περιστάσεως και
νὰ ξανοποιήσουν τ’ ἀρπακτικά τους ἔνστικτα. Μεταξὺν ἀντὸν δὲ
πρώτων δὲ Βόδινων, ἀδελφὸς τῆς πριγκιπίσσας ‘Ἐλένης’,
συνήγουν τοῦ ἀσθενικοῦ Τσάροι. ‘Ο Γοδωνώφ, καιτωθώσεις ν’ ἄ-
ποκετήσῃ, πιὸ γογοφές τὴν ενύσια τοῦ Φεοντάρ. Είχε δῆμος ἐναν-
τικενδύνον ἀνέτιπο, ὁ διποτὸς τοῦ ἔνθετο προσκόκητα στὴν πραγ-
μάτωση τῶν παροτιδῶν ὄνειρων του, τὸν διάδοχο τοῦ Τσάρον,
ἥλικας μαρνάχ 7 ἑταῖ. Ο Γοδωνώφ λοιπον, σκέψηρε τὸτε πως
ἔπειτα ν’ ἀπλαίηγε ἀτ’ τὸν ἔχθρον αὐτὸν. Καὶ ἀρχος μὲ τρόπον
νὰ δ.αδηζη πάτος δὲ Τσάρεβιτς συνηγήζεις κάπουν-κάπουν, ἔκει ποὺ ἐπαι-
τεις μὲ ἀλλα συνομήλικα του πανταδ, νά βγαζῃ τὸ σπαθάκι του και
ν’ ἀποκεπαλήνει κανένα φίλο του.

Αὐτὸν διώκει τὸν θεόν τον πατέρα τοῦ πολέμου τούτου τοῦ οὐρανοῦ.

Αὐτὸς δημιούργος τῆς Ρωσίας κατέπιε τὰ βαρύθαια ἔκεινα χρονία. Οὐ νεαρός εἶχε τὴν άποδοσίαν, δὲν είχε σέ μεγάλη συμπάθειαν τὸ Γοδούνωφ. Γι' αὐτὸν καὶ ἔκεινος ἀπέπλευσε νά τὸν ξεκαθαρίστηκεν τῇ μέρι.

Συνεννοήθηκε τότε μὲ μερικούς συνωμάτες καὶ μὲ τὴ παραμάνα τοῦ Δημητρίου καὶ μᾶ νύτα, τὴν 15 Μαΐου 1591, πήγαν στὸ θερινὸ μέγαρο δύο ἐμένες ὁ Τσάρεβιτς μὲ τὴν μπέρα του καὶ ταχακούς οὐγγρηταν. Ἡ καμπάνας ἀρχικῶς έθετε νὰ σημαίνουν θλιβερά γιὰ τὸ θάνατο του διαδόχου (ποὺ...επῆλθε στερεὸ ἀπὸ μιὰ ἀρρώστεια, καθὼν; διέδωσε δὲ Βόρις Γοδούνωφ) καὶ διασποράς λαζ: λυπήθηκε πολὺ γ' αὐτὸς, χωρὶς δῆμος γὰρ φαντάζεται τὶ σημφορές καὶ τὶ διανοία τὸν περιμεναν. Ὁ Τσάρος πλησιοφρήθηκε, μὲ ἀδινηφορία καὶ ἀταρξία, ἀπ' τὸ Γοδούνωφ τὸ θλιβερὸ ἄγγελμα, χωρὶς νὰ ληφθῇ καθάλον γιὰ τὸν πρόσδοχο θάνατο τοῦ νεαροῦ ἀδελφοῦ του. Ἐξακολούθησε νὰ βασιλεύῃ δὲν ἔπειτα διάκυρα χρόνια, ὅπερ ποὺ πέθανε μιὰ μέρα—δηλητηριασθεῖς Ιωσῆς ἀπὸ τὸ φιλόδοξο Γοδούνωφ. Μετὰ τὸ θάνατο τοῦ Φεοντρὸ Α', ἔπειτε νὰ βασιλεύῃ ἡ ἀνύπαντρη μεριδή του. Ἐπειδὴ δῆμος αὐτὸν δήτανε διάνοιαν εκείνην τὴν ἐποχὴν, ἀνήγορεσαν αὐτοκράτορα τὸν καλλίτερο καὶ τὸν ἀξέωτο ἀπ' τὰ μελλ. τῆς βασιλικῆς οἰκογενείας: τὸν Βόριδη Γοδούνωφ, ποὺ ἀνήλθε πρόγραμμα, στὰ 1598, στὸ θρόνο τῶν Τσάρων, πατώντας πάντοτε στὸ πτώματα.

Μά δέ τοῦ Σταύρου γεφυρώθη τον βιβλιολεύτη πολὺν καιρὸν ἥσηκε
καὶ ἀνένολτη. Σταύρος 1603, θεματικῶσταν στὴν πολιτικὴν σκηνὴν τῆς
Ρωσίας εἶνα σκοτεινὸν καὶ μυστηριώδες πόρσοπο, που αἰματοκινή-
λησης ἀργότερα τὴν ἀχανήν Αὐτοκρατορίαν. Τὸ πρώτων αὐτὸν εἰνε-
γνωστὸν στὴν "Ιστορία μὲ τ' ὄντας" Οἱ Πρώτοι Ψευδό-Δημήτρειοι.

Ο τυχοδιώκτης αύτός λεγόταν 'Ιάκωβος 'Οτρέπειφ. 'Ανήκε στην τάξη των μικροευγενῶν καὶ εἰχε κάνει σὲ διάφορα μοναστήρια με τ' ὄνομα: μοναχὸς Γρηγορίου. Μιὰ μέρα, φαντάστησε στὴ Μόσχα ότι άλιδόντας πας ἤταν δὲ Ταύρεβιτς Δαμήτριος, ὃ νόμιμος διάδοχος τοῦ ρωσικοῦ θρόνου, ποὺ καταθόμωσε ὡς ἐκ θυμότας νὰ διαφύγῃ ἀπ' τὰ χέρια τῶν δολοφόνων του καὶ κρυψάτων ἀπό τέμενος οὐδαμόν. Ποιλοὶ γελάσανε μὲ τὰ λενόνεν του καὶ τὸν πέρασαν γιὰ τερλόλ. Βρέθηκαν ὅμως καὶ πολλοὶ τού τὸν πίστεψαν, ἐπειδὴ ἦταν δυσαρεστημένοι ἀπ' τὴν ἀπολυταρχικὴ διοίκηση του Βόριδος Γοδόνων.

Οταν δέ ο Γοδούνωφ πληροφορήθηκε τὴν παραπομπὴν τοῦ μαστιχωδῶν αὐτὸν ἀνδρώδων καὶ τὴν επινοίην του νὰ λέπει πάς εἰλε ὁ νόμιμος Τσάρος, γέλασε περιφρονητικά. Όστόσο, γιας καλὸς καὶ γιὰς κακὸς, διέταξε νὰ τὸν κλέψουν σ' ἕνα μανστακό. Ο Ψευδό-Δημήτριος διώκει τὸςκαστοὺς ἀπὸ κείνο τὸ μοναστήρι, πήγε σ' ἔνα δόλλο καὶ έτσι ἀπὸ μοναστηρίου πέρασε στὸν πόλεμο. Μετά τὴν λε

μένη τοῦ Σπάσκι. Ἀφοῦ ἔκατος κάμψο καιρὸς εἴη, τοῦ κατέβηκε νά πάρει στὴν Πολωνία. Ἀφοῦ λοιπὸν ἔνα γρόγμα στὸν ἡγιονεύον τὸν μοναστηρίου, στὸ δόποιο τοῦ ἐλεγε πώς Ἰανᾶς ὁ πραγματικὸς Δημήτριος και πῶς ἀργότερα, διαν τὸν ἀνέβαντο στὸ δρόμο τῆς Ρωσίας θά τὸν ἀντιμοιβή γιὰ τὴ φιλοξενία ποὺ τὸν παρέσχε. Και ὑπέρει πράβηξε γιὰ τὸ Κύριο, ποὺ τὸ κατείχον τότε οἱ Πλούτωνοι. Ἐκεῖ, τὰ κατέφερε ωὐδὲ πλοκτήση τὴν ευοία τοῦ πρίγκηπος Βασιλίη Οστράτου, διοικητοῦ τοῦ Κιέβου, ὃ δόποις τὸν ἔβαλε σ' ἓν αὖτ' τὰ περιφερόμενα μοναστήρια τοῦ τόπου. Μά οι κολόγεροι διαν εἰδον πῶς δέν νήστει ποὺ πῶς δέν ακόλουθων διετές τις διατάξεις τῆς Μονῆς, τὸν ἔδιωξαν. Ὁ Ψευδό-Δημήτριος πήγε τότε ὡς ὑπέρηπτος στὸ πρίγκηπα Βισενέθου, και κει κατέστρωσε τὸ ἔξτη στρατήγημα.

τον επειγόντα παρατημήνην.
Ἐκεῖστος γάρ τι ἔγγραφε ἔνει πολυσθέλιδο ὑπόμνημα, στὸ δποιο ἐπανελμάβαν τὸ γνωστὸ πατρόποιο, πῶς οἵτε διὰληπὴ ὁ Δημήτωρ, ὁ νόμῳμος διάδοχος τοῦ Ρωσοσκού θρόνου, πῶς γλύνωσε ὅς ἔκ θεύματος ἀπὸ βέβαιον θάνατο, κλπ. Ἐν τείτη, ζητησόντες ἐπιτακτικά νά τὸν ἀποδεδούντα πεπτισμού τὰ δικαιωμάτα τοῦ. Ὑστέρα, προσεποιηθῆ τὸν ἀρρώστον, φροντίζονται διμῶν γά πτ μὲ πούρον στὸν παπᾶ που τὸν παραστεκόταν, πῶς κάτιο δπτ τὸ προσκέφαλον τὸν είλε ἔνα ἔγγραφο «πουδιωταπέτης ἀξίας». Ὁ ἀφέτης ποπᾶς ἔτρεξε τότε νά τὸ ἄνακτονώντα αὐτὸν στὸν πρίγκηπα. Ἐκείνος συναδιλίστηκε. Πήγε τὸ βράδι ποι καιμάτων ὁ Ψευδό-Δημήτωρ, πήρε τὸ φάκελλο, διάβασε τὸ ὑπόμνημα, πίστεψε στὴ διαβίθαση τὸν Ψευδό-Δημητρίου καὶ τὸν ἀνεγνώστας ἀμειώσεις νικημό βασιλεία τῆς Ρωσίας! Ἐπιλέποντες τινὲ εἰπει πώς εἶνε πρόθιμος να παρομβάσῃ τὴν συνθήκη συμπαραίξιας που είχε μὲ τὸ Βόρδιμ Γοδούνωφ, τὸν τότε Τσάρο καθὼς ἔρωμψε, για ν τανεβάση στὸ θρόνο τῶν Τσάρων

αὐτὸν. Διέταξε μάλιστα να είνε ὁ στρατός του ἐπιφυλάκη, για ἐνδεχομένη ἐνόπλη σύγκρουση μὲ τὰ Ρωσικά στρατεύματα.

πρώτον μετενόησε γιατί δεν του εκοψε τὸ κεφάλι ὅταν τὸν είχε στήνει διαμέθεστο του και δεύτερον, ἀρχισε κι' ἐκείνος γά κάνη στρατιωτικές προετοιμασίες.

Σερβία ήταν. Ο Ψευδο-Δημήτριος επέλεξε να τον προσταθεί με το μέρος του, προχωρώντας κατόπιν της Ρωσίας. «Απ' όπου κ' είναι περνώντας, δύο του έδηλωναν ύποταγή. Ο Βόρις έστειλε τότε έναντίον του τὸν έμπιστον του πρύγκηπα Σουσκι, μά χωρίς να μη πρέπειν τουν ἀναχαίτισην την δρμή τῶν στρατευμάτων τοῦ Ψευδο-Δημητρίου. Κάποια επιδημία πού ἐπεισεστεί τότε στην Ρωσία, και η δύναμια είχε πολλὰ θύματα, διέθεσε τοὺς καταύκους τῆς ἀγάνοις αὐτοκρατορίας πολὺ δυσεπενθεντικά έναντίον τοῦ Τσάρου.

Τότε ὁ Βάρδος Γοδούνωφ, στήγα κρίσιμη αὐτὴ περίσταση, ἀντὶ νὰ δεῖξῃ θάρρος και ἀποφασιστῶντα, παράτησε τὸ θρόνον και τὴν προτεραιότα τοι και πῆγε και κλείστηκε σ' ἑνα μοναστήρῳ δυον και πένθανα θάτερο' ἀπὸ λίγο, στὶς 5 Ἀπριλίου 1605. Λένε μάλιστα πὼς ηττητηριώτατης μόνου του για νὰ μὴ δῃ ἐνα τυχοδιώκτη, εἶναι ἀνθρώποι εἰ τῶν κατωτέρων κουκονιώντων σφραγώματα, ν' ἀνέγενται στὸ θρόνο τῶν Τσαρῶν. Αὗτοκράτωρ ἀνηγορεύθη τότε ὁ γιος του, μὲ τὸ ονόμα Φεοντζού Β'. Επειδὴ διώκει ήταν μικρὸς ἄκομη, τὸν ἀνέβησε ὑπὸ τὴν κυρεόντα της ἡ μητέρα του.

νεκτέρων οὐδού την κληρονομίαν, της η μητέρας του.
Ένψ οὖς στήν πρωτεύουσα γνώνταν διὰ αυτά, διὸ Ψευδο-Δημήτρους προχρόνους μὲ τὰ στρατεύματα του, διποτε ἔφθασε στὸ χωρὶς Κράσσον-Σέλον, κοντά στό Μόσχα. Τὴν ἰδεῖ μέρα, διὸ ἐμπιστοῖ του στρατιωτικού, βγήκαντα στήν πιὸ νεκτρική πλατεία τῆς Μόσχας, φωνάζοντας πιὸ ἐπηρεότερο διακοπές τοῦ ἀνεβάσθαι στὸ δύρον τὸ νόμπρα. Ταύτῳ του, τὸ Δημήτριο, τὸ ὑμνα ἀντὸν τοῦ Βίνδοβος. 'Ο λαὸς δούλινος εἰμιετέλητος καὶ εὐκαλόύσιτος λαὸς— τοὺς ἐπίστεψε, ἀνέκριψε, Ταύτῳ τὸν τυχοδιάκτην Ψευδο-Δημήτριο, φυλάκισε διλούς τοὺς συγγενεῖς τοῦ Βόρδος καὶ λεπλάτησε τὴν ἀνάκρονον.

Ο Φεοντρός Β', διγός τοῦ Βορίδος, βοήκε,
μαζὺν μὲ τὴ μητέρα του, ἄγριο κοὶ μαρτυρικὸ
θάνατο. Οὐ ἐξαιριωμένος λιώς ἔτρεψε ἀπίσης
στὸ μοναστῆρο ποὺ ἡτανε ώμαμένος ὁ Βόρις
Γοδούνωφ, ἀνοιξε τὸν τάφο του τέως Τάσσουν,
ἔβγαλε ἔξι τὸ πτερύλα του και ἄρρεν νὰ τὸ
σύρῃ — μισσοσπασμένον σχονδρισμόν! — μές, ἀπ' τοὺς
δούλους τῆς Μόσχας μὲ τολμασίαν και. Ω-

